

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou, v právní věci žalobců: a) nezl. **M. Y. R.**, nar., b) nezl. **M. G. R.**, nar., oba st. příslušnost Afghánistán, dříve zajištění v, zast. Asociací pro právní otázky imigrace, se sídlem Karolínská 654/2, P.O.Box 23, 186 00 Praha 8, proti žalované **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina, odbor služby cizinecké policie**, se sídlem Vrchlického 46, 587 24 Jihlava, o zajištění, o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 7.12.2013, č. j. KRPJ-124670/ČJ-2013-160022 a č.j. KRPJ-124673/ČJ-2013-160022,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žalované se nepřiznává náhrada nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Nezl. žalobci žalobou napadli shora uvedená rozhodnutí žalované, která se týkala zajištění podle § 129 odst. 1,3 zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, v platném znění (dále jen zákon o pobytu cizinců) otce A.B.R., nar. a matky A. R., nar., oba státní příslušnost Afganistán, s tím, že v řízení o zajištění s nimi správní orgán nejednal jako s účastníky řízení a nejsou v napadených rozhodnutích ani označeni. Nicméně podle čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a čl. 3 Úmluvy o právech dítěte se domnívají, že jsou splněny podmínky pro podání žaloby uvedené v § 65 odst. 1 s.ř.s. Rovněž odkazují na rozhodnutí NSS ze dne 30.9.2011, č. j. 7As 103/2011-54 a ze dne 30.10.2013, č. j. 4 As 134/2013-31 a uzavírají, že k podání žaloby proti rozhodnutí o zajištění svých rodičů jsou aktivně legitimováni. Žalovaná v napadených rozhodnutích porušila ust. § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004, správní řád ve spojení s § 27 odst. 1 téhož zákona a čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy. Z napadených rozhodnutí

je totiž zřejmé, že jako účastníci řízení jsou ve výroku rozhodnutí označeni pouze rodiče nezletilých žalobců, k jejichž zajištění došlo, když cestovali osobním vozem v České republice bez povolení k pobytu a nezletilí společně s nimi. Rodiče byli umístěni v ZZC společně s nezletilými, ač v jejich případě žádné rozhodnutí o zajištění vydáno nebylo. Napadená rozhodnutí o zajištění rodičů založila povinnost strpět umístění v ZZC ve vztahu k rodičům, ale i ve vztahu k nim samotným, neboť byli umístěni společně se svými rodiči. Měli tudíž nezletilí být neopomenutelnými účastníky řízení. Vydat rozhodnutí vůči nim vyplývá z čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy a z navazující judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se tohoto článku. Umístění dítěte do ZZC představuje stejné zbavení svobody, jako je tomu v případě jeho rodičů. Na této skutečnosti nic nemění ani fakt, že pokud by měli nezletilí žalobci zajištěný jiný způsob ubytování, mohli by se souhlasem rodičů pobývat mimo zařízení, která se však jeví v tomto případě jako zjevně nerealizovatelná vzhledem k nízkému věku nezletilých. Umístění nezletilých žalobců do ZZC představuje zbavení osobní svobody stejně jako je tomu u jejich rodičů, proto je nutno aplikovat všechny záruky stanovené čl. 5 Evropské úmluvy. Z tohoto pohledu je zákon o pobytu cizinců ve vztahu k zajištění nezletilých žalobců bez vydání rozhodnutí nekvalitní. Fakt, že podle ust. § 140 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou nezletilí žalobci v ZZC pouze ubytováni se svými rodiči, je nemůže zbavit ochrany, kterou čl. 5 Evropské úmluvy zaručuje všem osobám zbaveným svobody. Dále žalobci namítli porušení ust. § 123b ve spojení s čl. 37 písm. b) Úmluvy o právech dítěte ve vztahu k ust. 129 zákona o pobytu cizinců a dovolává se v této souvislosti rozsudku NSS sp. zn. 7 As 107/2012 ze dne 18.10.2012. Důkazní břemeno při zdůvodnění rozhodnutí o zajištění nezletilého dítěte nese žalovaný a je těžší než u zletilých osob. V napadených rozhodnutích o zajištění jakákoliv úvaha ve vztahu k nezletilým žalobcům chybí. Pokud vyšlo najevo z výsledek rodičů nezletilých, že před vstupem na území ČR pobývala celá rodina v Maďarsku, kde také požádali o mezinárodní ochranu, pak je na ně nutno nahlížet jako na žadatele o azyl ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice Rady č. 2003/9/ES z 27.1.2003, kde podle čl. 13 odst. 1 mají členské státy zajistit, aby žadatelům byly dány k dispozici materiální podmínky k přijetí, jakmile podají žádost o azyl, což je poskytnutí ubytování, finančních prostředků umožňujících odpovídající životní úroveň pro zajištění zdraví a živobytí žadatelů. Uvedené bylo transponováno do českého právního řádu tím, že je v ČR bezplatně poskytováno ubytování. V případě neumístění žalobce do ZZC je povinností ČR poskytnout dotyčnému ubytování v některém z pobytových středisek MV, kde může mít hlášený pobyt a nic nebrání, aby si plnil povinnosti vyplývající z uložení zvláštního opatření ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců.

Napadenými rozhodnutími shora specifikovanými žalovaná rozhodla tak, že zajistila A.B.R., nar., otce nezletilých a A.R., nar., matku nezletilých, státních příslušníků Afganistanu podle § 129 odst. 1,3 zákona o pobytu cizinců a dobu zajištění stanovila na 90 dnů, od okamžiku omezení svobody. K zajištění došlo poté, co 6.12.2013 v 21:30 hod. v prostoru čerpací stanice kontrolovala hlídka policie posádku osobního vozidla s maďarskou registrační značkou, v němž se nacházely 3 dospělé osoby a 2 malé děti. U rodičů nezletilých byla provedena lustrace v informačních systémech s negativním výsledkem, dále došlo k daktyloskopování podle otisků dvou prstů s nenalezenou shodou, vytvořena daktyloskopická karta AFIS, kde nebyla shoda nalezena a ani shoda EURODAC v době rozhodování. Rodiče nezletilých žalobců ve svém vyjádření uvedli, jak cestovali s rodinou z Afganistanu přes Irán, Turecko, Maďarsko s tím, že měli v úmyslu odjet do Německa či do Švýcarska, v Maďarsku byli zadrženi policií, po výslechu převezeni do kempu, kde pobývali několik dnů, dostali karty s fotkou, které nechali v kempu a vydali se na další cestu, která měla končit v Německu. V autě je vezl občan Maďarska přes Slovenskou republiku, po dálnici na Prahu. Poněvadž se nepodařilo rodiče nezletilých v zákonné lhůtě předat, správni

orgán byl nucen rozhodnout o jejich zajištění podle § 129 odst. 1,3 zákona o pobytu cizinců, přičemž správní orgán přihlédl k předpokládané složitosti přípravy jejich předání podle dohody mezi ČR a SR, když dospěl k závěru, že stanovená doba je dostatečná k realizaci předání a bude využita jen v případě, nepodaří-li se realizovat předání v kratší době. Aplikace ust. § 123b není možná, jelikož cizinci sice mají vlastní finanční prostředky, ale nemají na území ČR žádný pobyt, tvoří rodinu s otcem, matkou a dvěma nezletilými dětmi, není u nich dostatečně zjištěná totožnost, neboť u sebe žádný doklad totožnosti neměli a ani jiný obdobný doklad a konečně výsledek daktyloskopické shody na stanici LSS 3000 bude potvrzen po manuálním zpracování. Zajištění představuje mimořádný institut, rodiče nezletilých byli zbaveni svobody v souladu s čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, tedy podle zákona o pobytu cizinců upravující tři možné způsoby zajištění cizince, přičemž zajištění za účelem předání (§129) dává policii povinnost cizince zajistit pokud neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy.

Žalovaná ve vyjádření uvedla po skutkové stránce jako v odůvodnění obou napadených rozhodnutí a dodala, že s oběma rodiči nezletilých žalobců bylo dne 7.12.2013 zahájeno správní řízení o povinnosti opustit území ČR, neboť neoprávněně vstoupili a pobývali na území ČR a jako žadatelé o mezinárodní ochranu v Maďarské republice budou předáni do tohoto státu, který je jako jediný stát oprávněn řešit otázku mezinárodní ochrany. Společně s rodiči byly do ZZC umístěny nezletilé děti (žalobci), neboť vzhledem k nízkému věku nebylo možné jim zajistit náhradní a kvalitnější péči, nebyly však nikterak omezeny na osobní svobodě. Nízký věk byl důvodem pro jejich nepřibrání jako účastníků řízení ve věci povinnosti opustit území ČR s rodiči. Vzhledem k věku obou nezletilých dětí, neschopných dostatečně komunikovat, se správní orgán domnívá, že je bezpředmětné žádat od takové osoby, aby se vyjadřovala k právním skutečnostem, když její práva a povinnosti jsou a měla být zastupována jejich právními zástupci, kterými jsou rodiče. Dne 21.1.2014 byli nezl. žalobci společně se svými rodiči předáni orgánům Maďarské republiky. Žalovaná navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Pokud se týká otázky aktivní legitimace nezl. žalobců v řízení o zajištění vlastních rodičů – cizinců, k ní, jak je zřejmé z obsahu žaloby, se vyjádřil NSS ve svých rozhodnutích citovaných v žalobě shora. Česká republika dostala povinností, které jsou ukládány v čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy ve vztahu k nezletilým dětem v zákoně o pobytu cizinců úpravou uvedenou v ust. § 140 zákona o pobytu cizinců, aniž by bylo lze konstatovat, že v tomto směru zákon o pobytu cizinců nesplňuje požadavek kvality zákona. Pokud jsou pak nezletilí ve smyslu tohoto ustanovení pouze ubytováni, pak tento jejich pobyt je v souladu s čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy, neboť pobyt nezletilých je dán na základě ustanovení zákona. Vzhledem k nízkému věku nezletilých je vůči nim aplikace ust. § 123b zákona o pobytu cizinců prakticky nereálná, neboť jsou v tomto případě zcela závislí na tom, zda jejich rodiče mohou a jsou schopni naplnit podmínky tohoto zákonného ustanovení a v tomto konkrétním případě, za situace, kdy v době zajištění nebyly osoby jejich rodičů řádně identifikovány, neboť neměli u sebe žádný doklad totožnosti. V tomto směru nezl. žalobci byli závislí na skutečnostech týkajících se svých rodičů a v projednávaném případě by uvedené ustanovení nebylo aplikovatelné z důvodu, že rodiče nezl. žalobců nemohli objektivně splnit podmínky v tomto zákonném ustanovení uvedené. Navíc žalovaná správně dovodila, že rodiče nezl. žalobců vycestovali společně s nimi ze svého domovského státu s úmyslem přicestovat do Německa či do Švýcarska, tudíž není předpoklad, že povinnosti vyplývající z ust. § 123b by měli v úmyslu dodržovat. Soud dále nesouhlasí s námitkou, že orgány ČR jsou povinny zacházet s nezl. žalobci, když jejich rodiče jsou žadateli o mezinárodní ochranu v Maďarské republice tak, jako kdyby byli žadateli o azyl v České republice, a to z důvodu, že není splněna základní

podmínka pro aplikaci této směrnice, neboť nikdo z nich o azyl v České republice nepožádal. Materiální podmínky byly všem zajištěny v rámci zajištění rodičů a ubytování nezl. žalobců v ZZC, které není zařízením pro omezení osobní svobody ale ubytovacího charakteru, zejména pro cizince, kteří neznají jazyk v zemi, kde se nachází, jeho prostředí a právní předpisy tohoto státu.

Po posouzení žalobních námitek dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, nezl. žalobci byli umístěni v ZZC ve smyslu ust. § 140 zákona o pobytu cizinců, a ač jejich zájmy mohou být v souladu se zájmy vlastních rodičů, v tomto zařízení nejsou zajištěni ve smyslu ust. § 129 zákona o pobytu cizinců. Doba pobytu nezl. žalobců v ZZC je a byla reálná, jak konečně vyplývá z toho, že nezl. žalobci s rodiči byli dne 21.1.2014 letecky přepraveni do Budapešti a předáni tamějším orgánům.

Soud proto žalobu ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s., když úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 4. února 2014

JUDr. Milada Haplová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolína Marešová